

Poglavlje 10

Samostan Gospe od Zdravlja

1. Izgradnja samostana

Iz onoga što smo vidjeli o postanku hospicija i samostana Gospe od Zdravlja, znamo, da se tu ne može govoriti o jednoj jedinstvenoj zgradi, koja bi bila podignuta kao samostan za stan redovnika. To su bile dvije proste kućice, više ili manje spretno spojene i pregrađene; ali nijesu imale ni prikladnosti ni oblika samostana. Arhitekt Luposignoli bio je god. 6738 izradio nacrt samostana. No toga nacrta na žalost nije bilo moguće izvesti. Kasnije je još nešto bilo dograđivano, ali je samostanić ostao tako jednostavan sve do svršetka 18. vijeka.¹

Kad je god. 1759—1771 sagrađena nova crkva, bila je odijeljena od samostana. Ova okolnost, osim što nije u skladu s redovničkim pravilima, stvarala je redovnicima mnoge neprilike. O. Bareza, podižući crkvu nešto dalje od samostana, imao je nakanu ne samo da ih spoji, nego da i nešto pristojnijeg samostana podigne. Za tim su išli i drugi starešine, jer ovaj samostan nikako nije odgovarao redovničkim potrebama. Međutim razne poteškoće ometoše koliko da se sagrađi pristojniji samostan, toliko da se postojeći spoji s novom crkvom.

Samostanić je bio na jedan pod, sa sobama s jedne strane, i to prema sjeveru. Pred samostanom, prema sadašnjem vrtu, bila je obična teza. Na 16 svibnja 1806 provincijal glavoviti O. Andrija Dorotić iz Sumartina na Braču sklopio je ugovor sa splitskim majstorima Aleksandrom Bianchi i Karlom Bruni za dogradnju samostana. Prema ovom ugovoru,

¹ V. Floris, gore str. 149. Iz toga je jasno, kako je izraz raskošni samostan »convento sontuoso«, koji je pisac pamfleta »Catechismo Spalatense« upotrebio za ovaj samostan, za redovnike ne samo uvredljiv, nego i porugljiv. Zlatović, Monografije, 403.